

Zkouška z Didaktiky literární výchovy 2

Písemná část zkoušky: *Podrobná studijní příprava* na hodinu literární výchovy.

Ústní část zkoušky: Bude ověřovat znalost *teorie předmětu* v rozsahu vymezeném níže uvedenými okruhy.

POŽADAVKY na zpracování PŘÍPRAVY NA HODINU

1. Příprava bude určena pro *libovolný ročník 2. stupně ZŠ* (předpoklad realizace na víceletém gymnáziu bude uveden).
2. Příprava bude *teoretická* – nemusí tedy být realizována v praxi.
3. Půjde o *hodinu tzv. smíšenou* – konkrétní podoba všech fází smíšené hodiny bude záviset na zvoleném textu, příprava ale musí obsahovat *přímou interpretační práci s textem* (didaktickou interpretaci – interpretační otázky a úkoly).
4. Příprava bude *detailně promyšleným a popsáným „scénářem“* jedné vyučovací hodiny *s přesně vymezenými činnostmi žáků a učitele*; mezi jednotlivými fázemi bude logická návaznost.
5. Literární *text*, který si pro přípravu vyberete (může být z některé z čítanek, ale nemusí), *bude přiložen*.
6. Příprava bude obsahovat „hlavičku“, v níž bude uvedeno: *téma hodiny, ročník, cíle hodiny* (rozdělené dle dvou aspektů: cíl literárně-estetický a výchovně-vzdělávací; dále bude také uvedeno, k naplňování kterých klíčových kompetencí stanovených RVP ZV cíle směřují a jak), vyučovací metody v souladu s teorií (metody výukové, ale také dominantní metody interpretační), organizační formy, popř. jiné potřebné informace.
7. Příprava bude obsahovat alespoň jeden *aktivizující prvek* oživující tradiční frontální výuku (např. skupinovou práci, didaktickou hru, prvek tvořivé dramatiky apod.).
8. Příprava bude také obsahovat *přibližnou časovou dotaci* pro jednotlivé činnosti (fáze hodiny).
9. Příprava by neměla nadměrně využívat existující pracovní sešity a metodické příručky – jsou sice dobrý pomocník, *vlastní nápady* jsou ale cennější.

Optimální rozsah práce: 2-3 strany A4

Přípravu na hodinu je třeba *odevzdat (vytištěnou) minimálně týden před termínem ústní zkoušky.*

OKRUHY K ÚSTNÍ ZKOUŠCE

1. Struktura předmětu český jazyk a literatura na 2. stupni základní školy, obecné cíle a obsah jeho literárněvýchovné části. Pojetí literární výchovy podle RVP ZV, vztahy jednotlivých složek ČJL. Klíčové kompetence, průřezová témata a literární výchova.
2. Interpretace uměleckého textu jako základ obsahu výuky literární výchovy. Možnosti strukturace obsahu literární výchovy.
3. Literární historie a teorie ve výuce literární výchovy na 2. stupni základní školy (ve vztahu ke složkám obsahu výuky, koncepcím učebnic apod.)
4. Současné čítanky, učebnice a metodické materiály pro výuku literární výchovy na 2. stupni základní školy (nakladatelství, základní koncepce, možná kritéria hodnocení). Další didaktické prostředky.
5. Plánování vyučovacího procesu – ŠVP, časově tematický plán, typy hodin literární výchovy.
6. Příprava učitele na výuku a její typy. Příprava učitele na tzv. kombinovanou hodinu literární výchovy.
7. Role osobnosti učitele v literárněvýchovném procesu.
8. Obecná klasifikace základních výukových metod, jejich uplatnění a konkretizace v literární výchově.
9. Klasické výukové metody v literární výchově.
10. Aktivizující výukové metody v literární výchově. Hra jako vyučovací metoda.
11. Funkce motivace, motivační metody v literární výchově, smysl orientačního rozhovoru.
12. Literární komunikace, didaktická interpretace textu, základní orientace v metodách didaktické interpretace.
13. Možnosti kreativních interpretačních činností při práci s epickými a lyrickými texty. Prvky volné tvořivosti, tvořivé psaní.
14. Reprodukční metody literární výchovy – reprodukce, recitace, dramatizace literárního textu.

15. Metody opakování a prověřování vědomostí v literární výchově.
16. Řízení vyučovacího procesu, organizační formy vyučování (komplexní výukové metody) a jejich uplatnění v literární výchově.
17. Zkoušení, hodnocení a klasifikace v literární výchově.
18. Individuální četba, možnosti rozvoje čtenářství, výzkumy čtenářství, možnosti kultivace žáka jako filmového a televizního diváka v literární výchově.
19. Specifické přístupy k žákům se zvláštními vzdělávacími potřebami v literární výchově. Diferenciace přístupu k žákům.